

VĂN BẢN KÍ 27

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Em hãy chia sẻ trải nghiệm của mình về sản vật đặc trưng của một vùng đất nhé!

2. Dự đoán: Dựa vào nhan đề, em hãy dự đoán nội dung của văn bản.

📖 ĐỌC VĂN BẢN

QUÀ HÀ NỘI

(Trích *Hà Nội băm sáu phố phường*, Thạch Lam)

(Phụ lục 2.27)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.10)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Bài tùy bút này viết về vấn đề gì?

Câu hỏi 2: Điều gì tạo nên sự đặc biệt cho món bún chả?

Câu hỏi 3: Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau:
“Khói lam cuộn như sương mờ ở sườn núi, giọt mỡ chả xèo trên than hồng như một tiếng thở dài và tiếng quạt khê đập như cành cây rung động, quả bún chả có nhiều cái quyền rũ đáng gọi là mê hồn, nếu không là mê bụng”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Nội dung chính mà tác giả muốn làm nổi bật qua bài tùy bút này là gì?

Câu hỏi 5: Liệt kê những chi tiết miêu tả những món bún nổi tiếng và cảm xúc của tác giả về món bún đó theo bảng dưới đây:

Món bún	Chi tiết miêu tả	Cảm xúc của tác giả
Bún ốc		
Miến lươn		
Bún chả		

Câu hỏi 6: Tìm tục ngữ xuất hiện trong văn bản và giải thích nghĩa của nó.

Câu hỏi 7: Dẫn ra một vài câu văn mà em cho là thể hiện rõ đặc điểm: Ngôn ngữ của tùy bút rất giàu hình ảnh và cảm xúc.

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Từ bài tùy bút, em hãy viết một bài văn ngắn khoảng 600 chữ nêu nhận xét của em về cách tác giả diễn tả cảm giác lòng mình về các món bún nổi tiếng của Hà Nội.

Câu hỏi 9: Em hãy viết một bài giới thiệu về một đặc sản quê hương đến mọi người. *(Nếu được: nên sử dụng hình ảnh hoặc các loại hình nghệ thuật khác để tăng thêm tính hấp dẫn)*

VĂN BẢN KÍ 28

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Em còn nhớ thứ bánh hay món quà vật nào mà em thường được người thân mua tặng mỗi khi họ đi đâu xa về không? Hãy chia sẻ một chút nhé!

📖 ĐỌC VĂN BẢN

BÁNH ĐẬU

(Trích *Hà Nội băm sáu phố phường*, Thạch Lam)

(Phụ lục 2.28)

📄 SAU KHI ĐỌC

✳ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.10)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản “Bánh đậu” thuộc thể loại nào?

- A. Tản văn
- B. Tùy bút
- C. Hồi kí
- D. Du kí

Câu hỏi 2: Đánh dấu (✓) vào cột “Đúng” hoặc “Sai” cho các nhận định dưới đây:

Nhận định	Đúng	Sai
a, Văn bản được kể theo ngôi kể thứ nhất, người kể chuyện xưng “tôi”		
b, Nhân vật “tôi” không bộc lộ cảm xúc nào khi nói về món bánh đậu, chỉ thiên về kể sự việc một cách khô khan.		
c, Người kể chuyện trực tiếp tham gia vào các tình huống, tự ghi lại những quan sát và cảm nhận của mình.		
d, Đoạn trích có sử dụng nhiều từ ngữ địa phương.		

Câu hỏi 3: Xác định thành phần câu trong câu văn sau: “Thuở nhỏ, chúng ta thích ăn thức quà ấy lắm, nhưng nếu chúng ta mắc bệnh ho, thì không khỏi lắm lúc bực mình.”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: So sánh điểm khác nhau giữa bánh đậu Hải Dương và bánh đậu Hà Nội theo bảng dưới đây:

Bánh đậu Hải Dương	Bánh đậu Hà Nội

Câu hỏi 5: Tìm và phân tích những câu văn bộc lộ trực tiếp cảm xúc, suy nghĩ của tác giả khi nói về các hàng bánh đậu ở Hà Nội.

Câu hỏi 6: Xác định chủ đề của văn bản. Nêu những cơ sở để xác định được chủ đề đó.

Câu hỏi 7: Chọn 1 câu văn cho thấy lời văn của tùy bút như lời trò chuyện tâm tình. Theo em, đặc điểm đó của lời văn có tác động như thế nào đến cảm nhận của người đọc?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Qua những phân tích của tác giả về các hiệu bánh nổi tiếng, em có ấn tượng với hiệu bánh nào nhất? Hãy viết đoạn văn ngắn khoảng 7 – 9 câu để nêu cảm nhận của bản thân nhé!

Câu hỏi 9: Tác giả ưa thích bánh Hàng Gai vì nó giản dị và mộc mạc, giữ nguyên hương vị đậu xanh. Hãy chọn một món ăn truyền thống của địa phương, nơi em đang sống. Đề xuất một cách thức để giữ trọn vẹn hương vị nguyên bản của món ăn đó trong khi vẫn đáp ứng được nhu cầu và sở thích của thế hệ trẻ.

VĂN BẢN KÍ 29

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Em đã từng ăn cốm bao giờ chưa? Hãy chia sẻ cảm nhận của em nhé!

2. Dự đoán: Theo em, tại sao tác giả lại gọi cốm là một thứ quà của lúa non?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

CÓM – MỘT THỨ QUÀ CỦA LÚA NON

(Trích *Hà Nội băm sáu phố phường*, Thạch Lam)

(Phụ lục 2.29)

📄 SAU KHI ĐỌC

☀ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.10)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản sử dụng ngôi kể thứ mấy? Nêu tác dụng của ngôi kể đó.

Câu hỏi 2: Cách thưởng thức cốm có gì đặc biệt?

Câu hỏi 3: Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn: “Khi đi qua những cánh đồng xanh mà hạt thóc nếp đầu tiên làm trĩu thân lúa còn tươi, các bạn có ngửi thấy cái mùi thơm mát của bông lúa non không?”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Lý giải tại sao tác giả lại nói "Trời sinh lá sen để bao bọc cốm, cũng như trời sinh cốm nằm ủ trong lá sen"? Điều này cho thấy mối quan hệ giữa cốm và lá sen đã đạt đến mức độ hòa hợp nào?

Câu hỏi 5: Qua một số câu văn cụ thể trong văn bản, em hãy chứng minh: “Ngôn ngữ của tùy bút rất giàu hình ảnh và cảm xúc”.

Câu hỏi 6: Trong văn bản trên, tác giả kết hợp phương thức tự sự với phương thức nào? Chỉ rõ và nêu tác dụng của sự kết hợp đó.

Câu hỏi 7: Em cảm nhận như thế nào về cái tôi tác giả được thể hiện trong bài tùy bút trên?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Nêu cảm nhận của em khi đọc văn bản trên bằng một đoạn văn khoảng 7 – 9 câu.

Câu hỏi 9: Em có suy nghĩ gì về câu văn: “những kẻ mới giàu vô học có biết đâu thường thức được những vẻ cao quý kín đáo và nhũn nhặn”? Hãy viết một bài văn ngắn khoảng 600 chữ để bày tỏ suy nghĩ của mình về quan điểm trên nhé!

VĂN BẢN KÍ 30

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

- 1. Chia sẻ:** Em có món ăn đêm nào yêu thích không? Hãy chia sẻ một chút về món ăn đó nhé!
- 2. Dự đoán:** Nhan đề “Bà cụ bán xôi” gợi cho em những suy nghĩ gì?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

BÀ CỤ BÁN XÔI

(Trích *Hà Nội băm sáu phố phường*, Thạch Lam)

(Phụ lục 2.30)

📄 SAU KHI ĐỌC

✳ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.10)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản “Bà cụ bán xôi” thuộc thể loại nào?

- A. Tản văn
- B. Tùy bút
- C. Hồi kí
- D. Du kí

Câu hỏi 2: Đánh dấu (✓) vào cột “Đúng” hoặc “Sai” cho các nhận định dưới đây:

Nhận định	Đúng	Sai
a, Văn bản được kể theo ngôi kể thứ nhất, người kể chuyện xưng “tôi”		
b, Nhân vật “tôi” không bộc lộ cảm xúc nào khi nói về các món xôi bà cụ bán, chỉ thiên về kể sự việc một cách khô khan.		
c, Người kể chuyện trực tiếp tham gia vào các tình huống, tự ghi lại những quan sát và cảm nhận của mình.		
d, Đoạn trích có sử dụng nhiều từ ngữ địa phương.		

Câu hỏi 3: Liệt kê những chi tiết miêu tả các mặt hàng và không gian quán của bà cụ.

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Nội dung chính mà tác giả muốn làm nổi bật qua bài tùy bút này là gì?

Câu hỏi 5: Em hãy lý giải sâu hơn ý nghĩa của từ “tri kỷ” trong mối quan hệ giữa người bán (bà cụ) và người mua. Sự đồng điệu ở đây không chỉ là hiểu món ăn, mà còn là hiểu điều gì về hoàn cảnh và tâm tư của nhau?

Câu hỏi 6: Em hiểu như thế nào về cách so sánh niềm vui sung sướng của người phu xe sau một ngày lao động, với niềm vui tinh thần của những người nghệ sĩ được thưởng thức những áng văn hay?

Câu hỏi 7: Tìm những chi tiết bộc lộ rõ tình cảm của tác giả về hàng xôi của bà cụ.

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Viết đoạn văn khoảng 7 – 9 câu nêu cảm nhận của em về tác phẩm.

Câu hỏi 9: Dựa vào nội dung của tác phẩm, em hãy tưởng tượng, hình dung để vẽ một bức tranh miêu tả lại hàng xôi của bà cụ.

VĂN BẢN KÍ 31

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Em thích ăn bánh tráng theo cách nào nhất? Vì sao?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

BÁNH TRÁNG

(Trích *Quê hương tôi*, Tràng Thiên)

(Phụ lục 2.31)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.11)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi 1: Văn bản sử dụng ngôi kể thứ mấy? Nêu dấu hiệu nhận biết ngôi kể đó.

Câu hỏi 2: Đặc điểm nổi bật của thể loại tùy bút được thể hiện trong văn bản là:

- A. Chỉ kể lại sự việc theo trình tự thời gian.
- B. Miêu tả chi tiết, khách quan, không có cảm xúc.
- C. Vừa kể, vừa miêu tả, vừa bộc lộ cảm xúc chủ quan của người viết.
- D. Chỉ cung cấp tri thức khoa học về món ăn.

Câu hỏi 3: Tìm 6 từ địa phương và chỉ ra nghĩa phổ thông của 6 từ đó.

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Tại sao những người Bình Định dù “đã giàu sang, đã quen ăn Tây ăn Tàu” khi gặp lại bánh tráng thuần túy lại “lấy làm ngon” và nhớ “quay nhớ quắt”?

Câu hỏi 5: Tác giả đã đưa ra những nhận xét, đánh giá cá nhân nào về các cách ăn bánh tráng nói chung và lối ăn bánh tráng ở Bình Định nói riêng?

Câu hỏi 6: Cách ăn bánh tráng cho thấy đặc điểm gì trong phong cách ăn uống của người Bình Định?

Câu hỏi 7: Qua một số câu văn cụ thể trong văn bản, phân tích đặc điểm của tùy bút: Ngôn ngữ rất giàu hình ảnh và cảm xúc.

Câu hỏi 8: Qua cách viết về món bánh tráng Bình Định, em cảm nhận được tình cảm và thái độ của tác giả đối với quê hương, con người Việt Nam như thế nào?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 9: Tác giả cho rằng: “Cái đặc biệt ở đây chính là tại chỗ dở nhất ấy.” Em hiểu ý nghĩa của câu nói này ra sao? Câu văn gợi cho em suy nghĩ gì về vẻ đẹp ẩn trong những điều tưởng chừng giản dị, tầm thường?

Câu hỏi 10: Viết đoạn văn (7–9 câu) nêu cảm nhận của em về thói quen ăn bánh tráng “thuần túy” của người Bình Định.

VĂN BẢN KÍ 32

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Theo em; sông, núi hoặc đường phố ở Việt Nam thường được đặt tên dựa trên những tiêu chí nào? Hãy chia sẻ hiểu biết của mình nhé!

📖 ĐỌC VĂN BẢN

ĐẤT VÀ NGƯỜI

(Trích *Quê hương tôi*, Tràng Thiên)

(Phụ lục 2.32)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.11)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Bài tùy bút viết về sự việc gì? Đề tài và bối cảnh của câu chuyện có gì đặc biệt?

Câu hỏi 2: Tại sao núi Sập được gọi là Thoại Sơn và sông gần đó là Thoại Hà, còn núi Sam được gọi là Vĩnh Tế Sơn và kinh đào gần đó là kinh Vĩnh Tế?

Câu hỏi 3: Tác giả đã bộc lộ quan điểm, thái độ cá nhân nào đối với sáng kiến đặt tên của vua Gia Long?

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Hãy tóm tắt các ý chính của văn bản trên bằng sơ đồ tư duy.

Câu hỏi 5: Em có suy nghĩ gì về câu văn ở cuối phần (2) của tác giả: “cái ý nghĩ trên đây đã rộng rãi, mà cái lỗi xét công này cũng thật chu tất.” ?

Câu hỏi 6: Theo em, bài tùy bút có phải đơn giản kể về nguồn gốc của tên những ngọn núi hay không? Nếu không, theo em, tác giả còn muốn nói tới vấn đề gì xung quanh nữa?

Câu hỏi 7: Em có cảm nhận như thế nào về thái độ của người viết qua văn bản trên?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Đọc phần (2) và cho biết, tác giả đã nhấn mạnh sự kiện hiếm hoi nào liên quan đến Bà Vĩnh Tế? Điều này thể hiện sự quan tâm của tác giả đến khía cạnh nào của xã hội phong kiến?

Câu hỏi 9: Tác giả đã nhấn mạnh sự hiếm hoi của việc lấy tên người phụ nữ đặt cho giang sơn. Bạn hãy viết tiếp một bài văn ngắn khoảng 600 chữ, bày tỏ suy nghĩ của mình về ý nghĩa của hành động này đối với vị thế và vai trò của người phụ nữ trong xã hội thời bấy giờ và xã hội hiện tại.

VĂN BẢN KÍ 33

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Sau mỗi chuyến đi, em thường có cảm giác như thế nào trong người?

2. Dự đoán: Nhan đề “Những đám khói” gợi cho em những suy nghĩ gì?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

NHỮNG ĐÁM KHÓI

(Trích *Quê hương tôi*, Tràng Thiên)

(Phụ lục 2.33)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.11)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản sử dụng ngôi kể thứ mấy? Nêu tác dụng của ngôi kể đó trong bộc lộ tình cảm, cảm xúc của người viết?

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết tác giả đã bộc lộ trực tiếp trạng thái tinh thần và cảm xúc cá nhân nào sau chuyến đi?

Câu hỏi 3: Xác định thành phần câu trong câu văn: “Trên cánh đồng như thế, một buổi xế trưa đầu mùa xuân năm nay, tôi có dịp đi về một làng biên giới”.

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Đọc phần (1) và chỉ ra những hình ảnh, âm thanh được miêu tả bằng ngôn ngữ giàu cảm xúc và lãng mạn.

Câu hỏi 5: Đọc phần (2), (3) và phân tích vẻ đẹp mà tác giả tìm thấy trong hình ảnh “những đám khói”.

Câu hỏi 6: Tìm những câu văn nêu suy nghĩ, cảm xúc của tác giả khi nói về hình ảnh “những đám khói”. Nêu nhận xét của em về cách tác giả diễn tả lòng mình về những hình ảnh đó theo bảng dưới đây:

Chi tiết nêu suy nghĩ, cảm xúc của tác giả	
Hình ảnh “Những đám khói”	
Nhận xét	
..... 	

Câu hỏi 7: Trong bài tùy bút, tác giả kết hợp phương thức tự sự với phương thức nào? Chỉ ra và nêu tác dụng của việc kết hợp đó.

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Viết đoạn văn ngắn nêu cảm nhận của em sau khi đọc xong văn bản trên.

Câu hỏi 9: Hãy tưởng tượng em là tác giả và những đám khói ấy lại ùn lên trong giấc mơ. Em sẽ miêu tả giấc mơ đó như thế nào? Hãy viết một bài văn để nói về giấc mơ đó của mình nhé!

VĂN BẢN KÍ 34

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Trong sự tĩnh lặng, em thường nghe rõ nhất tiếng động nhỏ nào? Âm thanh đó mang lại cho em cảm giác như thế nào?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

ĐÔ THỊ HOANG SƠ

(Trích *Quê hương tôi*, Tràng Thiên)

(Phụ lục 2.34)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.11)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhân biết

Câu hỏi 1: Văn bản được kể theo trình tự nào?

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết, tác giả đã bộc lộ quan điểm chủ quan và cảm nhận cá nhân như thế nào về thành phố Gia Nghĩa?

Câu hỏi 3: Đọc phần (1) và liệt kê những từ ngữ miêu tả trạng thái “tĩnh mịch hoàn toàn” và sự vắng lặng của buổi sáng ở Gia Nghĩa?

Câu hỏi 4: Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau: “Không có ở đâu ve kêu như bên cầu Vườn Ương Gia Nghĩa: nó kêu như than thân trách phận, như để tăng thêm cảnh quạnh quẽ khuất lấp, như để than vãn một nỗi niềm cô tịch ...”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 5: Tìm những chi tiết miêu tả của tác giả về các hình ảnh (*được liệt kê ở bảng dưới*) và nêu nhận xét của em.

Hình ảnh	Cảm xúc của tác giả
Một đám mây trắng	
Một cặp bướm vàng	
Con sóc	
Đàn én	
Tiếng ve	
=> Nhận xét:	

Câu hỏi 6: Qua một số câu văn, đoạn văn; em hãy phân tích đặc điểm của tùy bút: Ngôn ngữ rất giàu hình ảnh và cảm xúc.

Câu hỏi 7: Em có cảm nhận như thế nào về cái tôi tác giả được thể hiện trong văn bản?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Tác giả quan sát tiếng gà gáy, tiếng trẻ con đùa giỡn, tiếng ve,....Trong khuôn viên trường học của bạn, em hãy chú ý và mô tả (bằng 2-3 câu) một âm thanh hoặc hình ảnh nhỏ bé, tĩnh lặng mà em thường bỏ qua nhưng thực sự rất đẹp.

Câu hỏi 9: Câu văn “Hạnh phúc thật đơn sơ” gợi cho em những suy nghĩ gì? Hãy viết bài văn ngắn để nói lên suy nghĩ của em nhé!

VĂN BẢN KÍ 35

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Trong cuộc sống hàng ngày, mùi hương tự nhiên nào (của hoa, cỏ, đất, mưa...) mà em cảm thấy dễ chịu và yêu thích nhất? Hãy chia sẻ về nó nhé!

📖 ĐỌC VĂN BẢN

MÙI THƠM

(Trích *Ngày thường Hà Nội*, Băng Sơn)

(Phụ lục 2.35)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.2)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Tác giả đã bộc lộ quan điểm cá nhân như thế nào về sự khác biệt giữa việc dùng từ “mùi” và từ “hương”?

Câu hỏi 2: Tác giả đã dùng những động từ, tính từ giàu hình ảnh nào để miêu tả sự tồn tại và chuyển động của mùi hương trong không gian?

Câu hỏi 3: Xác định thành phần câu trong câu văn sau: “Thành phố Huế có chiếc thắt lưng bao xanh là con sông Hương thơ mộng, lững lờ xanh biếc.”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Tìm 5 từ Hán Việt được sử dụng trong văn bản và giải thích nghĩa Thuần Việt của những từ đó.

Câu hỏi 5: Liệt kê những chi tiết bộc lộ trực tiếp cảm xúc của tác giả khi nói về các mùi hương. Nêu nhận xét của em.

Câu hỏi 6: Chọn một câu văn cho thấy lời văn của tùy bút như lời trò chuyện tâm tình. Theo em, đặc điểm đó của lời văn có tác động như thế nào đến cảm nhận của người đọc?

Câu hỏi 7: Xác định chủ đề của văn bản. Nêu cơ sở để em xác định được chủ đề đó.

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em sau khi đọc xong tác phẩm trên.

Câu hỏi 9: Em hiểu như thế nào về câu văn: “Mùi thơm mang một giá trị thầm kín, nó làm tâm hồn con người làm thơ bằng hoa” ? Hãy viết bài văn ngắn để nói lên suy nghĩ của mình nhé!

VĂN BẢN KÍ 36

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Theo em, mưa ở thành phố và mưa ở quê có gì khác nhau không?

2. Dự đoán: Theo em, tác giả trong văn bản sẽ có cảm xúc ra sao khi nói về những cơn mưa ở quê?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

MƯA QUÊ

(Trích *Ngày thường Hà Nội*, Băng Sơn)

(Phụ lục 2.36)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.2)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản sử dụng ngôi kể thứ mấy? Nêu tác dụng của việc sử dụng ngôi kể đó trong việc trực tiếp bộc lộ cảm xúc của tác giả.

Câu hỏi 2: Tác giả đã nêu lên quan điểm của mình về sự khác nhau giữa mưa ở thành phố và ở quê như thế nào?

Mưa thành phố	Mưa ở quê
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Câu hỏi 3: Tác giả đã miêu tả sự vất vả, bận rộn của người dân quê ngay cả khi trời mưa như thế nào?

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Tìm 2 câu thành ngữ xuất hiện trong văn bản và giải thích ý nghĩa của nó.

Câu hỏi 5: Làm rõ sự khác biệt cơ bản về cảm xúc mà mưa mang lại cho người thành phố và người dân ở quê? Nêu nhận xét của em.

Câu hỏi 6: Tác giả đã nói về những cơn mưa ở quê như thế nào? Thực hiện câu hỏi theo bảng dưới đây:

Mưa tạo ra nỗi buồn	Mưa tạo ra niềm vui
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
=> Nhận xét:	
.....	
.....	

.....
.....

Câu hỏi 7: Trong văn bản, tác giả kết hợp phương thức tự sự với phương thức nào? Chỉ ra và nêu tác dụng của việc kết hợp đó.

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Viết đoạn văn nêu suy nghĩ của em khi đọc xong văn bản trên.

Câu hỏi 9: Từ những cảm xúc của tác giả khi nói về những cơn mưa, em hãy viết một bài văn thể hiện cảm xúc của mình về một cơn mưa đáng nhớ nhất của em.

VĂN BẢN KÍ 37

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Ở nơi em sống, lá cây thường rụng nhiều vào mùa nào trong năm? Theo em, sự kiện lá rụng có vai trò gì trong việc báo hiệu sự chuyển giao của thời tiết?

2. Dự đoán: Nhan đề “Lá rơi” gợi cho em những suy nghĩ gì?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

LÁ RƠI

(Trích *Ngày thường Hà Nội*, Băng Sơn)

(Phụ lục 2.37)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.2)

🔗 THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản “Lá rơi” thuộc thể loại nào?

- A. Tùy bút
- B. Tản văn
- C. Du kí
- D. Hồi kí

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết cảm nhận của tác giả khi nói về mùa lá rụng.

Câu hỏi 3: Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được tác giả sử dụng trong đoạn văn sau: “Giống như cây gạo, là cây sưa (xin đừng nhầm là cây sưa có dấu ngã) cũng chỉ ra hoa trắng rợn người khi không còn một chiếc lá xanh nào trên cành, nhưng khác cây gạo, hoa sưa nở ngay khi hoa đào vừa héo, khi bánh chưng Tết vừa hết, khi lời chúc nhau đã trở lại đời thường, khi cô gái đã cất vào trong tủ chiếc áo dài nhưng để chỉ còn khuôn vai tròn lẩn trong áo vải. Lá sưa rụng vào tháng Chạp, cứ rỉ rả như mặc kệ thời gian đang vội vàng đón Tết sắp tới...”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Liệt kê những chi tiết miêu tả và cảm xúc của tác giả khi nói về các sự vật trong mùa lá rơi.

Sự vật	Chi tiết miêu tả	Cảm xúc tác giả
Lá rơi		
Cây cọ		
Cây gạo		
Cây sưa		
Cây bàng		
Cây lúa		

Câu hỏi 5: Qua một số câu văn, đoạn văn; em hãy phân tích đặc điểm của tùy bút: Ngôn ngữ rất giàu cảm xúc và hình ảnh.

Câu hỏi 6: Trong phần (3), lá sấu và lá xà cừ khác nhau ở đặc điểm gì khi chúng rơi xuống mặt đường thành phố?

Câu hỏi 7: Em có suy nghĩ gì về câu hỏi tu từ ở cuối bài của tác giả: “Còn con người thì về đâu khi đã hoàn vũ mây bay và cát bụi?” ?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Tác giả đã miêu tả về hình ảnh của những loài cây khi mùa lá rụng. Em hãy viết một đoạn văn nêu ấn tượng của mình về một loài cây sau khi đọc xong văn bản nhé!

Câu hỏi 9: Em hãy viết một bài văn ngắn nêu cảm nhận của em khi đọc văn bản trên.

VĂN BẢN KÍ 38

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

Dự đoán: Nhan đề “Hà Nội ngày thường” gợi cho em những suy nghĩ gì?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

HÀ NỘI NGÀY THƯỜNG

(Trích *Ngày thường Hà Nội*, Băng Sơn)

(Phụ lục 2.38)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.2)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản sử dụng ngôi kể thứ mấy? Nêu tác dụng của ngôi kể đó.

Câu hỏi 2: Đọc phần (2) và cho biết, ngày thường Hà Nội được tác giả miêu tả là bắt đầu và kết thúc vào lúc nào?

Câu hỏi 3: Chợ đêm Hà Nội những năm đầu thế kỷ XXI (hiện đại) khác chợ đêm trước đây ở những điểm nào?

Thời xưa	Thời nay

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Bữa ăn ngày thường Hà Nội thường diễn ra như thế nào?

Câu hỏi 5: Em có suy nghĩ gì về câu văn: “Ngày và đêm ở Hà Nội không có ranh giới rõ rệt, đêm cũng vẫn là ngày chỉ là vắng mặt trời mà thôi” ?

Câu hỏi 6: Tại sao tác giả lại nói “Cái gì ngon nhất thì sau khi tiến vua là tiến cho Hà Nội”?

Câu hỏi 7: Xác định chủ đề của văn bản. Nêu cơ sở để em xác định được như vậy.

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Tác giả Bằng Sơn đã sử dụng ngôn ngữ giàu hình ảnh và so sánh để miêu tả những điều thường nhật. Hãy chọn một câu văn hoặc một hình ảnh mà bạn tâm đắc nhất trong đoạn trích để phân tích, làm rõ đặc điểm của tùy bút: “Ngôn ngữ rất giàu hình ảnh và cảm xúc”.

Câu hỏi 9: Qua văn bản trên kết hợp với hiểu biết của em, hãy viết một bài văn để làm rõ luận điểm: “Hà Nội trở thành một Việt Nam thu nhỏ”.

VĂN BẢN KÍ 39

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

1. **Chia sẻ:** Theo em, điều gì tạo nên một món ăn ngon?
2. **Dự đoán:** Nêu dự đoán của em về tên nhan đề.

📖 ĐỌC VĂN BẢN

MÓN “LẠ” MIỀN NAM

(Trích *Món lạ miền Nam*, Vũ Bằng)

(Phụ lục 2.39)

📄 SAU KHI ĐỌC

☀ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.2)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Đọc phần (1) và cho biết, hương vị thật sự của những miếng ngon là do đâu?

Câu hỏi 2: Đọc phần (3) và cho biết tên 3 món “lạ” của miền Nam mà thoát nghe qua có thể khiến du khách cho là “kỳ cục”, “ớn quá”.

Câu hỏi 3: Xác định thành phần câu trong câu văn sau: “Rồi đến kỳ này, lại trở về quê ngoại mến thương, tôi đã thưởng thức nhiều món hơn, nhưng thú thực tôi không thấy các món đó có nói lên được cái gì mới mẻ, lạ lùng cho lắm.”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Trong bài tùy bút, tác giả kết hợp phương thức tự sự với phương thức nào? Chỉ ra và nêu tác dụng của việc kết hợp đó.

Câu hỏi 5: Những món ăn được tác giả nói đến thể hiện đặc điểm gì trong phong cách ăn uống của người miền Nam?

Câu hỏi 6: Những chi tiết nào cho thấy những món ăn đó là món ăn bình dân?

Câu hỏi 7: Em có cảm nhận như thế nào về cái tôi tác giả được thể hiện trong văn bản?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Tác giả nhận định: “món ăn ngon hay không là tự ở lòng mình.” Em có đồng tình với quan điểm này không? Hãy kể lại một trải nghiệm ẩm thực của bản thân để làm rõ cho quan điểm của mình.

Câu hỏi 9: Hãy thiết kế một poster, bức tranh hoặc bài văn giới thiệu về một món ăn khiến người ta ghê sợ nhưng lại là đặc sản ở địa phương em hoặc ở một số địa phương khác mà em biết.

VĂN BẢN KÍ 40

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Em đã ăn đuông dừa bao giờ chưa? Nếu rồi, hãy chia sẻ cảm nhận của mình nhé!

📖 ĐỌC VĂN BẢN

ĐUÔNG

(Trích *Món lạ miền Nam*, Vũ Bằng)

(Phụ lục 2.40)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.12)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản thuộc thể loại nào?

- A. Tản văn
- B. Du kí
- C. Phóng sự
- D. Tùy bút

Câu hỏi 2: Liệt kê những chi tiết miêu tả con đuông dừa.

Câu hỏi 3: Theo tác giả, con đuông dừa sạch hơn các món thịt khác (thịt chim giẻ cùi, thịt thỏ,...) vì sao?

Câu hỏi 4: Tìm 5 từ địa phương và giải thích nghĩa của 5 từ đó.

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 5: Đọc phần (2), (3), (4) và cho biết cảm nhận của tác giả đã thay đổi như thế nào về con đuông dừa?

Trước khi ăn	Trong khi ăn	Sau khi ăn
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

=> Nhận xét:

.....

.....

.....

.....

.....

Câu hỏi 6: Vì sao tác giả lại khẳng định đuông dừa là “anh hùng độc lập”?

Câu hỏi 7: Em hiểu như thế nào về câu văn: “Ăn đuông dừa là ăn cả sự diễn tiến của mấy kiếp sống vào lòng, ăn đuông là ăn cả hương hoa của đất thơm,...”?

Câu hỏi 8: Đọc văn bản, em cảm nhận được điều gì về tâm hồn của tác giả?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 9: Nếu phải thuyết phục một người chưa từng ăn đuông dừa, em sẽ sử dụng những chi tiết miêu tả cảm giác, hương vị,... nào của tác giả để tạo ấn tượng mạnh mẽ nhất?

Câu hỏi 10: Tùy bút thường bắt đầu từ một sự vật, hiện tượng cụ thể để mở rộng sang suy tư triết lý. Văn bản này đã gợi cho em những suy nghĩ gì? Hãy viết một bài văn ngắn khoảng 500 chữ để bày tỏ suy nghĩ của mình.

VĂN BẢN KÍ 41

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Em đã từng ăn cháo cóc bao giờ chưa? Em có cảm nhận như thế nào về món ăn này?

2. Dự đoán: Theo em, tác giả trong văn bản sẽ có cảm xúc ra sao khi được nếm thử món cháo cóc?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

CHÁO CỐC

(Trích *Món lạ miền Nam*, Vũ Bằng)

(Phụ lục 2.41)

📄 SAU KHI ĐỌC

☀ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.12)

✍ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản được kể theo ngôi thứ mấy? Nêu tác dụng của ngôi kể này trong việc bộc lộ trực tiếp cảm xúc suy nghĩ của tác giả.

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết, tiếng kêu của con vật nào đã khiến tác giả cảm thấy như đang nằm giữa cánh đồng?

Câu hỏi 3: Trong những món ăn từ cóc, món nào được “phần đông” những người sành ăn ưa thích nhất, theo ý kiến tác giả thu thập được?

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Tác giả đã miêu tả thịt cóc sau khi được chế biến như thế nào? Khi chế biến thịt cóc, chúng ta cần đặc biệt lưu ý điều gì?

Câu hỏi 5: Đọc phần văn bản và cho biết cảm nhận của tác giả đã thay đổi như thế nào về món ăn được chế biến từ con cóc?

Trước khi ăn	Trong khi ăn	Sau khi ăn
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
=> Nhận xét:		
.....		
.....		
.....		
.....		

Câu hỏi 6: Việc thưởng thức cháo cóc có gì khác so với một số món ăn khác?

Câu hỏi 7: Em có cảm nhận như thế nào về cái tôi tác giả được thể hiện trong văn bản?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Từ văn bản trên, em hãy rút ra các bước lập luận mà tác giả đã đưa ra để thuyết phục người đọc.

(Thành kiến => trải nghiệm => Phân tích => Triết lí)

Câu hỏi 9: Hãy sử dụng các công nghệ AI để thiết kế một poster hoặc bức tranh để giới thiệu món cháo cóc.

VĂN BẢN KÍ 42

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Trong ký ức của em, em đã từng ăn món ăn nào rất giản dị nhưng lại có ý nghĩa tinh thần, tình cảm sâu sắc; khiến em nhớ mãi không? Hãy chia sẻ một chút về món ăn đó nhé!

📖 ĐỌC VĂN BẢN

TÓP MỠ NGÀO ĐƯỜNG

(Trích *Món lạ miền Nam*, Vũ Bằng)

(Phụ lục 2.42)

📄 SAU KHI ĐỌC

✳ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.12)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Xác định thành phần câu trong câu văn sau: “Vài anh em, sau một ngày mệt mỏi, trải một cái chiếu ở ngoài hiên và thắp một ngọn đèn dầu đặt chính ngay giữa chiếu”.

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết, điểm đặc biệt khi nhậu món tóp mỡ ngào đường là gì?

Câu hỏi 3: Ngoài tóp mỡ, người ta còn có thể dùng loại thực phẩm nào ngào đường để ăn chơi vào những ngày mưa dầm gió lạnh? Liệt kê những chi tiết miêu tả về món ăn đó.

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Theo lời cô Năm Lệ, điều gì trong món tóp mỡ ngào đường có thể lí giải được cho hiện tượng “say thắm thía, say dai dẳng” khi nhậu với rượu đế?

Câu hỏi 5: Vì sao cô Năm lệ lại “nay nghĩ làm món này, mai kiếm trái cây nọ” để đãi tác giả? Từ đó, hãy rút ra nhận xét chung cái nhìn của em về tình cảm của những người con miền Tây Nam Bộ.

Câu hỏi 6: Qua một số câu văn cụ thể hãy phân tích đặc điểm của tùy bút: “Ngôn ngữ rất giàu hình ảnh và cảm xúc”.

Câu hỏi 7: Theo em, văn bản “Tóp mỡ ngào đường” có phải đơn giản chỉ là một văn bản giới thiệu về một món ăn không? Tác giả còn bàn tới những điều gì xung quanh món ăn?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Từ văn bản trên, em hãy nhận xét về sự đan xen giữa văn xuôi tự sự và văn xuôi trữ tình trong việc thể hiện giọng điệu và phong cách cá nhân của tác giả tùy bút?

Câu hỏi 9: Bài tùy bút cho em hiểu thêm điều gì về ẩm thực đất Việt? Hãy viết một đoạn văn ngắn để nêu suy nghĩ, cảm xúc của mình.

VĂN BẢN KÍ 43

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Em có biết một địa danh nào ở nơi em đang sống hoặc ở một nơi khác mà tên gọi hiện tại đã khác so với tên gọi cũ không? Hãy chia sẻ về nó nhé!

📖 ĐỌC VĂN BẢN

PHỐ KIM LIÊN

(Trích *Hà Nội – một thuở phố và người*, Nguyễn Việt Cường)

(Phụ lục 2.43)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.13)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản thuộc thể loại nào?

- A. Tản văn
- B. Du kí
- C. Phóng sự
- D. Tùy bút

Câu hỏi 2: Tác giả miêu tả sự vật theo trình tự nào?

Câu hỏi 3: Đọc phần (1) và cho biết cuối thế kỷ XIX, vùng đầm hồ phía đông nam kinh thành Thăng Long bao gồm chuỗi các hồ nào?

Câu hỏi 4: Đọc phần (1) và cho biết, từ sau ngày tiếp quản Hà Nội, năm 1957 đã xảy ra sự kiện gì?

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 5: Dựa vào văn bản, em hãy vẽ sơ đồ tư duy thể hiện rõ quá trình thành lập Công viên Thống Nhất.

Câu hỏi 6: Tại sao Công viên Thống Nhất trở thành “lá phổi xanh ở phía nam thành phố”?

Câu hỏi 7: Tác giả dành không gian để kể về việc nhân dân lao động nạo vét, san lấp Hồ Bảy Mẫu để tạo thành Công viên Thống Nhất. Điều này thể hiện góc nhìn và sự trân trọng nào của tác giả đối với giai đoạn xây dựng, phát triển đất nước?

Câu hỏi 8: Xác định chủ đề của văn bản. Nêu cơ sở để em xác định được chủ đề đó.

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 9: Em có nhận xét gì về cách tác giả lồng ghép các mốc thời gian lịch sử và sự kiện vào bài tùy bút? Điều này có ý nghĩa, tác dụng gì?

Câu hỏi 10: Theo em, việc tác giả kết thúc bài tùy bút bằng sự trăn trở về việc người Hà Nội không nhớ tên phố Kim Liên có phải là một lời nhắc nhở đối với thế hệ trẻ về tầm quan trọng của việc học lịch sử địa phương không? Em hãy viết một đoạn văn để bày tỏ suy nghĩ của mình về vấn đề này nhé!

VĂN BẢN KÍ 44

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Kể tên một phong tục người Việt thường làm vào dịp đầu năm. Theo em, việc thực hiện phong tục đó có ý nghĩa gì?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

ĐỀN BÀ CHÚA KHO

(Trích *Hà Nội – một thuở phố và người*, Nguyễn Việt Cường)

(Phụ lục 2.44)

📄 SAU KHI ĐỌC

☀ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.13)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản thuộc thể loại nào?

- A. Tản văn
- B. Du kí
- C. Phóng sự
- D. Tùy bút

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết, người Việt Nam thường đi lễ chùa sau dịp Tết Nguyên đán để làm gì?

Câu hỏi 3: Đọc phần (3) và cho biết, Thái bảo Trần - chồng của Lý Thị Châu, tử trận khi thực hiện nhiệm vụ gì?

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Sắp xếp các sự kiện dưới đây theo trình tự thời gian trong câu chuyện:

(1)	(2)	(3)	(4)
Kể về sự tích đền Bà Chúa Kho ở Bắc Ninh.	Giải thích lí do vì sao người Việt Nam hay đi lễ chùa vào dịp đầu năm.	Nói về tính xác thực của các sự tích.	Kể về sự tích đền Bà Chúa Kho ở Hà Nội.
Sắp xếp theo trình tự:			

Câu hỏi 5: Bà Chúa Kho ở Bắc Ninh đã hy sinh trong trận chiến lịch sử nào? Em hãy kể một chút hiểu biết của mình về trận chiến đó nhé!

Câu hỏi 6: Vì sao người làm nghề kinh doanh, buôn bán thường tin rằng việc đi lễ đền Bà Chúa Kho vào dịp đầu năm sẽ có thể giúp mình “vay vốn Bà”? Từ đó, em có suy nghĩ gì về niềm tin tâm linh của người Việt?

Câu hỏi 7: Theo em, trong thời đại mà các nhà sử học cần tìm kiếm "tính xác thực" của truyền thuyết, những câu chuyện "tương truyền" về Bà Chúa Kho vẫn có giá trị nào đối với văn hóa và đời sống tinh thần của người dân?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Truyền thuyết về Bà Chúa Kho ở Bắc Ninh, việc bà "khai khẩn đất hoang tăng gia, sản xuất" khi tham gia chiến đấu có ý nghĩa gì đối với tinh thần xây dựng và bảo vệ

đất nước của người Việt? Em hãy viết một bài văn ngắn khoảng 600 chữ để nêu suy nghĩ của mình về vấn đề này nhé!

Câu hỏi 9: Dựa trên câu chuyện về Bà Chúa Kho được tác giả kể lại, em có nhận xét gì về vai trò và ảnh hưởng của người phụ nữ Việt Nam đối với cả kinh tế và an ninh quốc gia trong lịch sử?

VĂN BẢN KÍ 45

😊 **TRƯỚC KHI ĐỌC**

Chia sẻ: Em đã từng ăn cơm bao giờ chưa? Hãy chia sẻ cảm nhận của em về mùi vị của cơm.

 ĐỌC VĂN BẢN

CỔM VÒNG

(Trích *Hà Nội – một thuở phố và người*, Nguyễn Việt Cường)

(Phụ lục 2.45)

SAU KHI ĐỌC

☀ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.13)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản sử dụng ngôi kể thứ mấy? Tác dụng của ngôi kể đó là gì?

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết lí do nào khiến tác giả càng nhớ da diết những mùa cốm xưa?

Câu hỏi 3: Đọc phần (2) và cho biết nguồn gốc ra đời của món cốm.

Câu hỏi 4: Tìm 5 từ Hán Việt ở trong bài và giải thích nghĩa Thuần Việt của 5 từ đó.

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 5: Đọc phần (3) và nêu quy trình sản xuất ra món quà tinh túy của Trời Đất.

Câu hỏi 6: Tìm và phân tích một số câu văn/đoạn văn bộc lộ trực tiếp tình cảm, suy nghĩ của tác giả.

Câu hỏi 7: Theo em, sự ra đời của món cốm từ việc "mò cắt những bông lúa còn non đem về tuốt ra rang khô để ăn dần, chống đói" có ý nghĩa gì đối với việc hình thành và phát triển của văn hóa ẩm thực dân gian?

Câu hỏi 8: Tại sao cốm thành phẩm phải được gói trong hai lần lá: lá ráy xanh (giữ màu, giữ ẩm) và lá sen (tỏa hương thơm thoang thoảng)? Sự kết hợp này thể hiện ý nghĩa gì?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 9: Truyền thuyết về sự ra đời của cốm từ thiên tai (đê vỡ, lúa chìm ngấm) có thể được coi là một ẩn dụ về tinh thần nào của người dân Việt Nam? Em hãy viết một bài văn ngắn để nêu suy nghĩ của mình về tinh thần đó của người Việt.

Câu hỏi 10: Từ văn bản trên kết hợp với hiểu biết của em về món cốm, em hãy viết một bài văn hoặc thiết kế một poster/ video để giới thiệu món ăn này tới đông đảo mọi người nhé!

VĂN BẢN KÍ 46

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

1. **Chia sẻ:** Em đã ăn Chả cá bao giờ chưa? Hãy nêu suy nghĩ của em về món ăn này nhé!
2. **Dự đoán:** Nhan đề văn bản gợi cho em những suy nghĩ gì?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

CHẢ CÁ LÃ VỌNG

(Trích *Hà Nội – một thuở phố và người*, Nguyễn Việt Cường)

(Phụ lục 2.46)

📄 SAU KHI ĐỌC

☀ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.13)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản thuộc thể loại nào?

- A. Tản văn
- B. Du kí
- C. Phóng sự
- D. Tùy bút

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết khách ăn quen ở nhà hàng Chả cá Lã Vọng thường giữ mãi ấn tượng về điều gì?

Câu hỏi 3: Xác định thành phần câu trong câu văn sau: “Bước vào nhà hàng, tôi rất thích ngắm ông Lã Vọng tay cầm xâu cá đặt ngay ngoài cửa, sau đó theo chân bố mẹ leo lên cái cầu thang gỗ có tiếng kêu cọt két để lên gác hai.”

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Nguồn gốc của tên gọi “Chả cá Lã Vọng” có gì đặc biệt?

Câu hỏi 5: Quy trình làm món Chả cá Lã Vọng là gì?

Câu hỏi 6: Tại sao nhà hàng phải dùng cá lăng sống tự nhiên ở ngã ba Hạc và ướp mè, nghệ già, hành, tỏi, muối tiêu nhạt thật kỹ? Việc cầu kỳ trong khâu nguyên liệu và tẩm ướp này thể hiện nguyên tắc chế biến nào của ẩm thực tinh túy?

Câu hỏi 7: Em có nhận xét gì về cái tôi tác giả được thể hiện trong văn bản này?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Tên gọi Chả cá Lã Vọng có nguồn gốc từ tượng Khương Tử Nha. Em hãy thiết kế một logo và slogan mới cho nhà hàng làm nổi bật được cả yếu tố lịch sử và sự tinh tế của món ăn?

Câu hỏi 9: Tác giả đã đưa ra sự đối lập rõ rệt giữa văn hóa ẩm thực xưa (tao nhã, thông thả) và nay (nhồm nhoàm, hô vang đô đô). Em hãy trình bày một đoạn văn ngắn nêu suy nghĩ của mình về vấn đề này nhé!

VĂN BẢN KÍ 47

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

Chia sẻ: Trong các loại trái cây mùa hè, loại quả nào gợi lên nhiều cảm xúc, kỷ niệm nhất đối với bạn? Hãy mô tả một chút về hương vị và cảm giác khi thưởng thức quả đó.

📖 ĐỌC VĂN BẢN

THÁNG SÁU – THÊM NHÃN HƯNG YÊN

(Trích *Thương nhớ mười hai*, Vũ Bằng)

(Phụ lục 2.47)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.12)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản sử dụng ngôi kể thứ mấy? Tác dụng của ngôi kể đó là gì?

Câu hỏi 2: Đọc phần (1) và cho biết, theo kinh nghiệm dân gian mà người nông dân đúc kết được thì hiện tượng thiên nhiên nào sẽ xảy ra khi “Kiến cánh vỡ tổ bay ra”?

Câu hỏi 3: Đọc phần (2) và cho biết loại nhân nào được tác giả so sánh là “không to sô sộ” nhưng ăn vào “còn mê ly gấp ngàn lần” so với nhân to miền Nam?

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: So sánh đặc điểm của nhân miền Nam và nhân miền Bắc qua cảm nhận của tác giả theo bảng dưới đây:

<u>Nhân miền Nam</u>	<u>Nhân miền Bắc</u>	<u>Nhận xét</u>
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

Câu hỏi 5: Tác giả khẳng định rằng nhân Hưng Yên hay nhân Cót ngon đến mức “trời sâu đất thơm, quỷ khóc, thần kinh!”. Sự cường điệu hóa này có tác dụng gì đối với việc biểu đạt cảm xúc chủ quan của tác giả?

Câu hỏi 6: Tìm và phân tích một số câu văn hoặc đoạn văn bộc lộ trực tiếp tình cảm, suy nghĩ của tác giả.

Câu hỏi 7: Trong đoạn (3), tác giả liệt kê hàng loạt các đặc sản nổi tiếng của từng vùng miền. Hành động liệt kê này có ý nghĩa gì đối với việc thể hiện tình yêu đất nước và sự phong phú của nền ẩm thực Việt Nam?

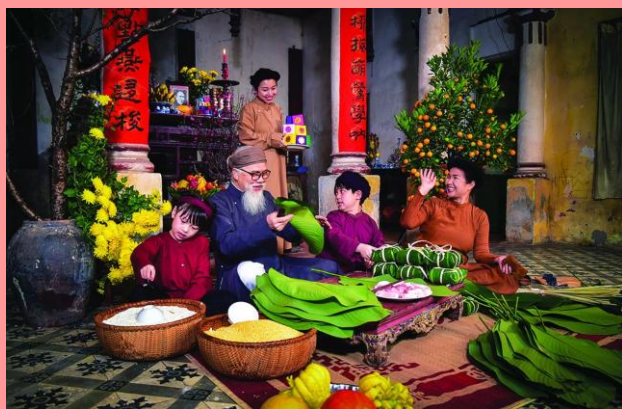
Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Việc tác giả quan sát và miêu tả chi tiết hình dạng long nhân thể hiện điều gì về cách nhìn nhận sự vật và sự tinh tế của người viết tùy bút?

Câu hỏi 9: Tác giả thể hiện niềm yêu đất nước thông qua những sản vật địa phương. Em hãy nhận xét về vai trò của ẩm thực trong việc định hình và củng cố tình yêu quê hương, đất nước?

VĂN BẢN KÍ 48

☺ TRƯỚC KHI ĐỌC

1. Chia sẻ: Trong ngày Tết Nguyên Đán, điều gì khiến em cảm thấy không khí gia đình trở nên đặc biệt hơn so với ngày thường?

2. Chia sẻ: Gia đình em có những điều kiêng kị nào vào ngày Tết không?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

NHỮNG ĐIỀU KIÊNG KỊ NGÀY TẾT...

(Trích *Thương nhớ mười hai*, Vũ Bằng)

(Phụ lục 2.48)

📄 SAU KHI ĐỌC

✳ KIẾN THỨC BỔ TRỢ

1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)
2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.12)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản thuộc thể loại nào?

- A. Tản văn
- B. Du kí
- C. Phóng sự
- D. Tùy bút

Câu hỏi 2: Theo tác giả, cảm giác ngủ lúc hai ba giờ sáng ngày Mồng Một Tết ngon lành hơn cả bao giờ vì sao?

Câu hỏi 3: Tìm 5 từ Hán Việt và giải thích nghĩa Thuần Việt của 5 từ đó.

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Hãy giải thích vì sao người vợ lại cho rằng các sự kiêng kỵ ngày Tết "không phải là dị đoan, mà là tin tưởng". Theo em, sự khác biệt giữa “dị đoan” và “tin tưởng” là gì?

Câu hỏi 5: Đọc văn bản và liệt kê các tục lệ kiêng cử vào ngày Tết, nêu ý nghĩa của những tục lệ đó.

Tục lệ kiêng kỵ	Ý nghĩa
=> Nhận xét:	
.....	
.....	
.....	
.....	

Câu hỏi 6: Tác giả đưa ra ba giả thuyết về nguồn gốc của tục kiêng kỵ ngày Tết ("tập tục?", "mê tín?", "may mắn thực?"). Hành động đặt câu hỏi này có ý nghĩa gì đối với việc thể hiện tinh thần suy tư và góc nhìn cá nhân của người viết tùy bút?

Câu hỏi 7: Việc tác giả cảm thấy "dương quang không phải chỉ đầm ấm trong hơi sương ngọt... mà ngay ở trong mạch máu của mình" có ý nghĩa gì về mặt tinh thần? Điều này thể hiện sự hòa quyện nào của con người với thiên nhiên và vũ trụ?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 8: Việc tổ tiên ta chọn cuối Đông đầu Xuân để đặt Tết dựa trên quan niệm "xuân là cựa động, băng giá tan hết". Em hãy so sánh và đánh giá sự khác biệt giữa Tết Nguyên Đán và Tết Dương lịch về mặt ý nghĩa tâm linh và văn hóa?

Câu hỏi 9: Trong tùy bút, tác giả đã liệt kê các tục lệ mong cầu khác nhau. Em hãy chọn một tục lệ ngày Tết (trong văn bản hoặc em biết) và viết một bài văn giới thiệu về tục lệ đó.